

Technikum Nr 2 im. gen. Mieczysława Smorawińskiego

w Zespole Szkół Ekonomicznych w Kaliszu

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych –
kształcenie ogólnokształcące

Przedmiot: **Język polski**

Klasa: III

Zakres podstawowy

III etap edukacyjny na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
POZYTYWIZM				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego • dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte’a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu • omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku • dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić • dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie, w tym nowele • zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie, m. in. nowele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić służebną rolę powieści tendencyjnej • określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta, - zrelacjonować treść wybranej noweli, np. <i>Katarynka</i>
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza <i>Do młodych</i> Adama Asnyka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z

<ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu • wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> • wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu 	<p><i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie wiersza • wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza 	
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy rytmizujące wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję 	
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu Bolesława Prusa <i>Lalka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i

<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przemyslenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<p>przedstawić jego poglądy filozoficzne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motywy <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama Szekspira
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesa Zaslawska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Stryny
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 		
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tezę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podstawowe założenia psychologii głębi
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli Bolesława Prusa <i>Z legend dawnego Egiptu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję kłamry kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę liczby trzy
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza • scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genzę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	

<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i> • wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści • wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa • podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu • omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić toposy w powieści • odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki • odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego • wskazać komizm we fragmentach tekstu i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem • omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji parodii

<i>Potop</i> , i te, które się od niej różnią	wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny			
<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu utworu Elizy Orzeszkowej <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby kreacji bohaterów zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej
<ul style="list-style-type: none"> opisać dwie mogiły wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić rolę mogił w powieści porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury
<ul style="list-style-type: none"> wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
<ul style="list-style-type: none"> wymienić założenia realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy realizmu historycznego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści 			Milleta <i>Kobiety zbierające kłosa</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli Elizy Orzeszkowej <i>Gloria victis</i> • wskazać narratorów pojawiających się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu Fiodora Dostojewskiego <i>Zbrodnia i kara</i> • określić miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulicę Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza
<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni • opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę 	
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawę życiową Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo 	<p>Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii 	
<ul style="list-style-type: none"> przedstawić poglądy bohaterów powieści zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladów wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów
<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka, alegoria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona 	<ul style="list-style-type: none"> omówić role Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa 	
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE				
<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować stylizację przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy wymienić funkcje stylizacji wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki

<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność • wymienić figury słowne i figury myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz temat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie • określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić znaki interpunkcyjne • zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować znaki interpunkcyjne • omówić funkcję znaków interpunkcyjnych • określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach • skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje języka • zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI				
<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować perswazję i manipulację • wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić perswazję od manipulacji • podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • określić presupozycje podanych zdań • określić funkcje ironii w podanych przykładach
<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować erystykę i określić jej cele 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy wywodu demagogicznego

<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach 			<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego
<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią wymienić rodzaje dyskusji wymienić zasady dyskusji wymienić zasady dyskusji wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje dyskusji wskazać środki językowe będące przejawami agresji przedstawić sposoby reakcji na agresję językową rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować argumenty do dyskusji na podany temat odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczyć w debacie zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
<ul style="list-style-type: none"> omówić budowę definicji omówić budowę hasła słownikowego przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć definicję podanego hasła 	
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE				
<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
MŁODA POLSKA – O EPOCE				

<ul style="list-style-type: none"> wymienić cztery nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm, filister, „sztuka dla sztuki”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego
<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków zreferować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
<ul style="list-style-type: none"> wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze i dokonać jego analizy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza – Charles Baudelaire wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze środki stylistyczne i omówić ich funkcję wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną przedstawić symboliczne znaczenie padliny omówić funkcję puenty wiersza odnaleźć w wierszu motyw <i>vanitas</i> i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy językowej opisu padliny w wierszu zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konwencję turpistyczną w wierszu porównać wiersz z obrazem Rembrandta <i>Rozplątany wół</i>

<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza – Arthur Rimbaud • opisać sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze środki językowe i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • odnaleźć w wierszu motyw <i>homo viator</i> i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie wiersza • wskazać elementy symboliczne i zinterpretować ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza – Paul Verlaine • określić typ liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na podstawie utworu, czym powinno charakteryzować się prawdziwe dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, jakich powinien wystrzegać się poeta modernistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane wcześniej koncepcje sztuki (sformułowane przez Arystotelesa, Horacego, Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza) z koncepcją Paula Verlaine'a • wypowiedzieć się na temat muzyczności w poezji
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada/ lub <i>Lord Jim</i> • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przedstawione w utworze relacje pomiędzy bohaterami • przedstawić sylwetkę Kurtza i omówić jego przemianę/przedstawić sylwetkę głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na podstawie utworu na temat okoliczności, w których dochodzi do głosu ciemna strona natury człowieka • zinterpretować komentarze Marlowa pod adresem Europejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy relacji pomiędzy Marlowem a Kurtzem • zaprezentować przedstawioną w utworze koncepcję ludzkiej natury 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zdobyte informacje na temat Konga Belgijskiego • podjąć dyskusję na temat przedstawionej w utworze koncepcji ludzkiej natury
<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Marlowa i Kurtza/ scharakteryzować bohaterów utworu <i>Lord Jim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Marlowa w kontekście rozmowy z narzeczoną Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw katabazy do treści utworu • zinterpretować wyprawę Marlowa w sensie geograficznym, psychologicznym i moralnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na podstawie informacji z różnych źródeł na temat konsekwencji kolonizacji • przygotować prezentację na temat motywu katabazy w literaturze i sztukach plastycznych
<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji - <i>Jądro ciemności</i> / <i>Lord Jim</i> Josepha Conrada 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że <i>Jądro ciemności</i> jest 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie mroku 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść znaczenie mroku i światła

	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję budowy szkatułkowej 	<p>opowiadaniem psychologicznym</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić techniki zastosowane przy stworzeniu opisów natury 	<p>i światła w utworze/ zinterpretować tytuł utworu</p>	<p>w utworze do tradycyjnych sposobów ich interpretacji</p>
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadenski 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu portretu pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza - Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza porównać wiersz Wisławy Szymborskiej z utworem Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat powtarzalności historii w kontekście omawianych utworów
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję omówić sposób przedstawienia filistra 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza wskazać toposy i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję tytułu i refrenu dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać koncepcje artysty: młodopolską i romantyczną
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza – <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera wskazać podmiot liryczny utworu określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję czasowników użytych w wierszu wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat barw w wierszu podać przykłady synestezji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że utwór realizuje młodopolską ideę syntezy sztuk

<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania kobiet w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera i w wybranym utworze barokowym należącym do nurtu dworskiego
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza <i>Z chałupy</i> Jana Kasprowicza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać elementy realizmu i naturalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę ostatniej strofy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz wsi wykreowany przez Jana Kochanowskiego z sonetem Jana Kasprowicza
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> Jana Kasprowicza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną wymowę sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obrazowanie impresjonistyczne w cyklu sonetów
<ul style="list-style-type: none"> • określić temat utworu <i>Dies irae</i> Jana Kasprowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe wykorzystane w celu przedstawienia wizji końca świata i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe hymnu • omówić funkcję gatunku • wskazać elementy ekspresjonistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze postacie biblijne oraz omówić sposób ich przedstawienia w odniesieniu do tradycji literackiej i plastycznej • wskazać nawiązania do Księgi Rodzaju i Apokalipsy św. Jana oraz określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega dialog utworu z tradycją literacką 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić koncepcję człowieka, Boga i świata, która wyłania się z hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwór Jana Kasprowicza z hymnem <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i> Jana Kochanowskiego
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza Leopolda Staffa <i>Kowal</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję metonimii użytej w wierszu

<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania pomiędzy treścią a formą wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza <i>Przedśpiew</i> Leopolda Staffa • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat motywu wędrówki w różnych tekstach kultury
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść opowiadania <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> Stefana Żeromskiego • nazwać rodzaj narracji zastosowany w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Winrycha • wskazać elementy obrazowania impresjonistycznego i naturalistycznego w utworze oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przedstawione w opowiadaniu wydarzenia do kontekstu historycznego • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania styczniowego • omówić sposób budowania atmosfery w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł opowiadania w odniesieniu do jego treści • omówić uniwersalną wymowę tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania w odniesieniu do tradycji romantycznej • zinterpretować warstwę symboliczną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczne i franciszkańskie elementy kreacji Winrycha na podstawie opowiadania <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> i tekstu Elżbiety Flis-Czerniak
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tomu I <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta • wymienić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej • zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję karczmy i kościoła w życiu społeczności wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta

<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę ziemi w życiu chłopów • przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego • przedstawić Jagnę jako kobietę niepodporządkowującą się regułom wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem • dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela • uogólnić postawy Antka i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać trzy rodzaje narracji w utworze <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy realizmu w powieści • podać przykłady stylizacji gwarowej i określić funkcję tego zabiegu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści • dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji i prozie Młodej Polski
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne obrazy kobiecości na przykładach Hanki i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać relacje Jagny z mężczyznami w kontekście różnorodności relacji między męskością a kobiecością • przedstawić archetyp macierzyństwa na przykładzie Hanki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić topos nieszczęśliwej miłości w <i>Chlopach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy konfliktu między Maciejem a Antkiem w kontekście zachowań archetypicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcjonowania Jagny w społeczności jako profanatorki i parezjanistki
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta elementy religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić czas i przestrzeń w <i>Chlopach</i> w kategoriach mitycznych • omówić mit Matki Ziemi w powieści • odnaleźć w źródłach informacje na temat symboliki obrzędów weselnych oraz odnieść je do wesela Jagny i Macieja 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kreację Antka w kategoriach mitu • dokonać analizy zależności człowieka od natury w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić współwystępowanie w powieści elementów religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego

<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego 				
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora • wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligenci (Pan Młody i Gospodarz) • omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy • scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach młodopolską ideę syntezy sztuk
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby dramatu Stanisława Wyspiańskiego <i>Wesele</i> i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Racheli we wprowadzeniu zjaw do dramatu • zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dialogów bohaterów • wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wykorzystane w <i>Weselu</i> obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą • zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy i nastroje dekadentkie w <i>Weselu</i> oraz innych młodopolskich tekstach kultury

			Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	
<ul style="list-style-type: none"> wskazać w dramacie mity narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób obnażania mitów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego <i>Wesele</i> w kontekście dramatu
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść filmu – <i>Moralność pani Dulskiej</i> reż. Tomasz Żygadło scharakteryzować bohaterów filmu zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską na podstawie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów omówić relacje pomiędzy bohaterami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w filmie elementy dramatu naturalistycznego
<ul style="list-style-type: none"> wskazać w filmie elementy tragiczne i komiczne – <i>Moralność pani Dulskiej</i> reż. Tomasz Żygadło 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską odnieść problematykę filmu do współczesnej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie porównać obszary tabu zaprezentowane w filmie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
MŁODA POLSKA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE				
<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję frazeologizmów w tekstach literackich wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień omówić wpływ synonimów, homonimów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów 	

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu • omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji w tekście literackim 	i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną		
• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
<ul style="list-style-type: none"> • definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać sposoby osiągnięcia efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej 	
• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
MŁODA POLSKA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy protokołu • przedstawić etapy sporządzania protokołu • wymienić cechy języka protokołu 	• ocenić podane przykłady protokołów pod kątem stosowności stylistycznej	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić protokół na podstawie notatki • sporządzić protokół na podstawie sprawozdania 	• sporządzić protokół z wydarzenia	
<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego • przedstawić budowę referatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować język referatu • przygotować konspekt referatu • sporządzić opis bibliograficzny źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu • sformułować tezę referatu i argumentację 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony • stworzyć i wygłosić referat 	

<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić plan odtwórczy podanego szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić materiały do sporządzenia szkicu krytycznego • przygotować plan kompozycyjny szkicu krytycznego na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć szkic krytyczny według wskazówek 	
MŁODA POLSKA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE				
<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w zakresie podstawowym dla klasy trzeciej szkoły ponadpodstawowej